

Blaze tomu, kdo se nad ním neuráží...

j+s 13. 2. 2022

Chválu vzdávejte Hospodinu celým srdcem. Činy jeho rukou jsou pravda a právo a záchrana, a proto lidská moudrost začíná u respektu vůči němu. Jeho chvála trvá navždy! (podle Ž 111)

Milý Bože, ty víš, že se někdy bojíme. A že býváme unavení a ztrácíme elán. My zas víme, že nás ani v takových chvílích neopouštíš, a za to jsme přišli poděkovat. Přišli jsme, abychom tu načerpali odvalu do dalších rozhodnutí, která nás čekají. Abychom si nabrali naděje do těžkých okamžiků. Abychom se ubezpečili, že láska není zbytečná. Abychom se ujistili, že záchrana od zlého není jen sen. Díky.

Chceme to všechno říct i druhým lidem, ale někdy to nedovedeme: když nechtějí slyšet nebo když sami moc nevěříme tomu, co říkáme.

Prosíme: buď s námi svým Duchem, když jsme v koncích. Buď s námi, ať nevzdáváme, cos nám uložil. Ať neseme světu tvé slovo a sami z něj žijeme. Za nás za všechny tě prosíme: Pane, smiluj se, amen.

Ž 126: Když Hospodin úděl Sijónu změnil, bylo nám jak ve snu. Tehdy naše ústa naplnil smích a náš jazyk plesal. Tehdy se říkalo mezi pronárody: „Hospodin s nimi učinil velké věci.“ Hospodin s námi učinil velké věci, radovali jsme se. Hospodine, změň náš úděl, jako měníš potoky na jihu země! Ti, kdo v slázách sejí, s plesáním budou sklízet. S pláčem nyní chodí, kdo rozsévá, s plesáním však přijde, až ponese snopy.

1Pe 1,4-6: Dědictví nehynoucí, neposkvrněné a nevadnoucí je připraveno pro vás v nebesích a Boží moc vás skrze víru střeží ke spasení, které bude odhaleno v posledním čase. Z toho se radujte, i když snad máte ještě nakrátko projít zármutkem rozmanitých zkoušek.

Mt 11,2-6: Jan uslyšel ve vězení o činech Kristových; poslal k němu vzkaz po svých služebnících: „Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?“ Ježíš jim odpověděl: „Jděte, zvěstujte Janovi, co vidíte a slyšíte: Slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluší slyší,

mrtví vstávají, chudým se zvěstuje evangelium. A blaze tomu, kdo se nade mnou neuráží.“

I. Prorok

„Takhle už to dál nejde,“ říkáváme a myslíme přitom na sebe, na celou společnost a na to, jak a kam se svět vyvíjí. Že takhle už to dál nejde, na tom není těžké se shodnout (s oblibou třeba před volbami, ale nejen to). Ale jak by to *mělo* být, aby to dál šlo? S tím je potíž, naše očekávání jsou velmi různá (a značně ovlivněná tím, co kdo sleduje a čte a s kým mluví) a není snadné se na něčem přijatelném shodnout.

Kdysi se v poušti u Jordánu objevila svérázná postava, muž jménem Jan, přezdívaný Křtitel a označovaný za proroka. Slovo prorok znamená, že neklouže myšlenkami jen tak po povrchu, ale vidí do událostí, tuší jejich důsledky a všechno to přeměňuje tím, co pro nás chce ve své lásce Bůh. Jan nějaký čas přitahoval pozornost docela velkých davů, ale pak podle očekávání narazil. Mluvil lidem do života a to oni neradi a ti nejmocnější si to nenechali líbit. Skončil ve vězení a bude hůř a nemá, jak se tomu bránit. Stalo se to všechno v okupované zemi, která nadto procházela vnitřním duchovním rozpadem. Jestli vám připadá, že dnešní doba není pro vzájemné pochopení a pro přijetí Božího slova příliš vhodná, pak vezte, že doba tehdejší – doba Janova a Ježíšova – na tom nebyla o nic líp.

II. Čekání

Přesvědčení, že takhle to dál nejde, patřilo ke koloritu doby už tehdy. Čekalo se na někoho, kdo dá Boží svět do pořádku, když se tak polámal a když je plný zla. Na Božího opraváře nepoužitelných a zachránce vyhaslých a na kata zlotřilců – a tohle všechno shrnovali do pojmu Kristus (což není příjmení, nýbrž funkce, mesiáš). Těšili se na něj a současně se i trochu báli, jak to bude, protože co vy víte, kam vás zařadí.

Jan sedí ve vězení a naslouchá zprávám o Ježíšovi. Znějí nadějně, ale cosi mu v tom nehraje: Ježíšův program se od Janova přece jenom liší. Jan lidem připomínával, jaký má Bůh na člověka nárok, a nehodlal se smířit s tím, že by to mělo vyznít do prázdna. O své zemi a o své době si nedělal iluze. Od hlavy státu (od jistého Heroda) a od okupantů a kola-

borantů nic dobrého samozřejmě nečekal. Starost si dělal spíš o ty, koho si lidé brali za vzory (nelichotivě je nazval plemenem zmijí): trápilo ho, jak povrchní a pokrytečtí dovedou být a co tím vlastně předávají všem těm lidem, kterým je víra vcelku lhostejná a jen napodobují, co se jim na kom líbí. Tak je všechny volával k pokání a k víře. Ale teď mu asi dělal starost i Ježíš, jehož nedávno pokřtil: oč vlastně usiluje? Je to Boží opravář nepoužitelných a kat nepolepšitelných, nebo ne? Poslal za ním své spolupracovníky, kteří byli na svobodě. „Jsi ty ten přicházející a očekávaný zachránce a soudce, nebo ne?“

Z toho dotazu je slyšet naděje, že Bůh už snad konečně se soudem a s nápravou začal (takhle to totiž dál nejde). Je to však naděje zkalená vážným znepokojením: Myslí-li to Ježíš s blízkostí Božího království vážně, pak přece musí důrazně zakročit proti všemu a všem, kdo tomu království stojí v cestě – každou lež a špatnost musí zničit Boží oheň a ty, kdo to zlo působí, taky nemůže nechat na pokoji. Proto ta Janova nejistota a přímá otázka.

III. Co vidíte?

Ježíšova odpověď nerozvíjí žádné „co by, kdyby“. Prostě se rozhlédněte, co kolem sebe vidíte. Nechejme teď na pokoji tehdejší Janovy žáky a připusťme, že dnes jsou ta slova určena všem nám: Rozeznáte kolem sebe nějaké stopy Božího díla? V Ježíšově odpovědi je jakási nápověda, jak je poznat. Někdo by rád konečně viděl hlavně zásah proti zlému, protože je na světě toho zla moc – a Ježíš takový zásah podnikl, jenže to vzal odjinud, než mnozí lidé čekali. Začal u těch, kdo byli nějak postiženi nebo si to tak lidi o nich aspoň mysleli, že je to z nějaké zlé moci, a považovali je kvůli tomu za nežádoucí, nepotřebné, nanicovaté. Těch se ujal. To jsou znaky toho, jak Bůh mění tenhle svět.

Tuhle odpověď je dobře nepřeslechnout. Že už to takhle dál nejde, to vám poví na potkání pomalu každý, ani nemusí být prorok. Ale s tím ve víře (a v křesťanském kostele) nevystačíme. Bůh už se do toho vložil a díky tomu se dostává pozornosti a pomoci postiženým, odepsaným, nemohoucím a nemajetným. Přejde vám to na nápravu světa málo? To království (ta náprava) tím začíná a přibližuje se a blaze tomu, kdo se nad Ježíšem neuráží.

IV. Blahoslavení

Věřící lidé doufají v Boží požehnání a rádi je přijímají. Požehnání – to se rozumí – je dar a nedá se zobchodovat: „Já budu poslušně svítit a ty zaříd, Bože, ať se mi nic zlého nestane.“ Někdy se něco zlého přihodí, a neznámá to automaticky, že mě Bůh odepsal. Blaze tomu, kdo se neuráží, že ho Bůh doprovází jinudy, než si to vysnil. Požehnání přece není v tom, že se mi splní plány, ale znamená, že když se přihodí něco zlého, Bůh mě v tom nenechává opuštěného a bez pomoci (a v dobrém mě zas nenechá zabloudit v samolibosti). A tak dál, požehnání má asi spoustu podob. Tak jako Boží dary.

Blaze tomu, kdo se nade mnou neuráží, končilo biblické vyprávění. Nad Ježíšem se asi "uráží" – v kterékoli době – ten, kdo ví líp než sám Bůh, jak a co by se mělo dělat.

Jak si s Ježíšovým vzkazem poradil prorok a jeho žáci, to nevím, protože vypravěč nepovažoval za nutné nám to sdělovat. Víc mu záleželo na tom, jak si s tím poradí čtenáři. Teď už je to na nás, co s tím uděláme. Jenom připomeňme: Ježíš tu nikomu nevyhrožuje (tyhle metody přenechává jiným), ale hledá, kdo by šel s ním a neurážel se nad jeho cestou. A že se ujímal i lidí všelijak nanicovatých, to znamená, že jsme pozváni i my, i kdybychom předtím ledacos nezvládli a zkazili. Na adresu těch, kdo se nad ním neurážejí, řekl Kristus „blaze vám“. A zatímco naše slovo má někdy kapku krátký dech, to jeho platí až za hranice našeho obzoru a dá se na ně spolehnout.

modlitba

požehnání:

Dejme si poradit od krále Davida: **Budte rozhodní, budte udatného srdce a svou naději složte v Hospodina!**

Kéž vám takto vložená a nasměrovaná naděje prozáří život: aby strasti byly lehčí, láska pevnější a radost opravdovější.

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého ať jsou se všemi vámi. Amen.

